

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33542
Nom: Programes d'animació sociocultural
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Programes d'Animació sociocultural	OPTATIVA

COORDINACIÓ

HORCAS LOPEZ VICENT

RESUM

L'assignatura Programes d'Animació Sociocultural és una optativa de quart curs del Grau en Treball Social.

S'inclou dins de l'itinerari de Suport personal, educatiu i familiar. Cal recordar que amb el títol de Treball Social es capacita el treballador/a social per intervenir en contextos socials i institucionals a través de l'assistència, la mediació, els processos d'ajuda, l'educació, la defensa, la negociació en conflictes i la transformació i integració en aquests contextos.

El contingut de l'assignatura i el seu desenvolupament pretén introduir a l'alumnat en els continguts teòric-pràctics de l'Animació Sociocultural (ASC): la seva conceptualització i fonamentació epistemològica, els àmbits o camps de treball, els destinataris i les funcions, les propostes metodològiques, els contextos d'acció, participació i comunicació, els programes i projectes, el treball de l'animador/a... Tot això des d'una concepció comprensiva, reflexiva i crítica de la realitat sociocultural.

L'animació sociocultural aporta a l'alumnat en el Grau de Treball Social un model d'acció amb un enfocament educatiu i participatiu en que les activitats culturals i d'oci es converteixen en una poderosa ferramenta d'acció social.

una poderosa ferramenta d'acció social.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Coneixements previs de les següents assignatures de Formació Bàsica

Activitat psicològica i comportament humà

Introducció a la psicologia social

Sociologia general

Antropologia social

Educació social: intervenció socioeducativa

Desenvolupament psicològic en el cicle vital

Projectes socials

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1311 - Grau Treball Social

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar els mètodes i models de Treball Social en la interacció amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats promovent el desenvolupament i la millora en les condicions de vida, i realitzant el seguiment i valoració dels canvis dirigits a ac

Aplicar estratègies d'intervenció en treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per a ajudar-los en la presa decisions fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos.

Aplicar estratègies per a la identificació, intervenció i avaluació en treball social davant de comportaments, contextos i circumstàncies que configuren situacions de risc per a les persones, grups i comunitats.

Aplicar les actituds i habilitats necessàries per a integrar la perspectiva de gènere a la pràctica professional.

Aplicar tècniques i mètodes d'intervenció adaptats a necessitats personals, familiars i socioeducatives.

Conèixer el disseny, la implementació i l'avaluació de projectes d'intervenció social.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Conèixer les realitats específiques, necessitats i recursos especialitzats orientats a donar suport personal, educatiu i familiar, especialment l'atenció dirigida a xiquets, xiquetes, adolescents i joves, així com la intervenció amb famílies i altres col·

Contribuir a la preparació de reunions i participar en la presa de decisions a fi de defensar millor els

interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.

Contribuir a la promoció del creixement, desenvolupament i autonomia de les persones, i enfortir les habilitats de relació interpersonal i grupals a partir de les metodologies vinculades al treball social.

Contribuir al desenvolupament de xarxes de suport a les quals les persones poden accedir per a fer front a les seues necessitats i enfortir els resultats planificats.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar projectes d'intervenció i investigació en treball social en l'àmbit personal, educatiu i familiar.

Establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.

Formular el disseny, desenvolupament i avaluació dels plans d'intervenció amb persones i amb professionals coordinant el subministrament de serveis que han de ser emprats i revisant l'eficàcia dels plans d'intervenció amb les persones implicades a fi d'ad

Identificar les metodologies d'intervenció en treball social per a la interacció, acompanyament i resolució de necessitats i situacions-problema amb persones, famílies, grups i comunitats.

Interpretar la informació que proporciona la pràctica professional com a suport per a revisar i millorar les estratègies d'intervenció en situacions socials emergents.

Reforçar les capacitats de les persones, famílies, grups i comunitats perquè siguin agents de transformació en les situacions en què viuen.

Resoldre situacions de crisi valorant la urgència de les situacions; planificar i desenvolupar accions per a afrontar-les i revisar-ne els resultats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Utilitzar la mediació com estratègia d'intervenció destinada a la resolució alternativa de conflictes, en les circumstàncies que ho requerisquen.

Valorar les necessitats i opcions possibles per a orientar una estratègia d'intervenció des del treball social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'animació sociocultural. Conceptualització i fonamentació epistemològica.

L'animació sociocultural com educació no formal. Educació i cultura des de l'animació sociocultural.

Paradigmes teòrics de l'animació sociocultural.

2. Els camps de l'animació sociocultural: l'educatiu, el social i el cultural.

Els camps de l'animació sociocultural: l'educatiu, el social i el cultural. La cultura i les activitats culturals com a instruments d'acció social. Models de política cultural. La democràcia cultural. Les arts com a instrument de transformació social i personal. Anàlisi d'alguns projectes: el teatre de l'oprimit, el vídeo participatiu, projectes a través de la fotografia,...

3. Les institucions, els espais i els col·lectius destinataris de l'animació sociocultural.

Les institucions, els espais i els col·lectius destinataris de l'animació sociocultural.

Joventut: Polítiques de joventut, centres de joventut, participació juvenil, equipaments específics,..

Gent gran: Activitats culturals i d'oci, institucions d'atenció a la gent gran,..

Infància: les activitats d'oci educatiu, les ludoteques,..

Diversitat funcional: col·lectius, associacions, i recursos.

4. L'anàlisi de la realitat com a base dels programes d'animació sociocultural: tècniques i mètodes d'investigació aplicats a l'animació sociocultural.

Tècniques i mètodes d'investigació aplicats a l'animació sociocultural: l'observació, entrevista, tècniques participatives, mapeig, deriva, grups de discussió, qüestionaris,...

5. Els programes d'animació sociocultural. Fases, moments i dinàmiques per a la seua realització.

L'anàlisi del context de la intervenció, la planificació (determinació d'objectius, metodologia, activitats, temporalització, recursos) l'acció i l'avaluació.

6. La interacció social com a base de l'animació sociocultural: participació i comunicació de grups.

Dinàmica de grups. El grup: recursos i tècniques per a la intervenció en grups.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	10,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	27,50
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa

Debats i discussions participatives reals o virtuals.

Activitats de tipus expositiu: presentació de projectes i treballs.

Activitats pràctiques: role-playing, dinàmiques de grup

Treball col·laboratiu/ treball en equip de l'estudiantat.

Realització i manteniment d'un blog.

Tutorització individual, grupal i virtual.

Les classes estan estructurades en una sessió setmanal i una sessió quinzenal. Les classes setmanals es dedicaran a treballar els aspectes teòrics i pràctics de la matèria i les classes quinzenals es dedicaran a activitats vivencials i pràctiques.

Es va a seguir una metodologia activa i participativa on el debat i la discussió van a formar part del treball diari. Es pretén desenvolupar una consciència crítica del treball. Entenem que en el treball dels treballadors i treballadores socials és molt important la reflexió sobre la tasca diària. Per a fomentar aquests debat utilitzarem per a treballar determinades lectures la tertúlia dialògica i per a altres el Puzzle d'Aronson.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA	
Prova escrita de resposta oberta per tal de comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat.	Ponderació 0.0 a 30.0
Avaluació de projectes o Treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos propis dels últims cursos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització o pensament crític. (Elaboració d'un projecte d'animació sociocultural).	Ponderació 0.0 a 30.0
Avaluació d'instruments de registre com ara diaris, portafolis i altres d'elaborats pels estudiants sobre aprenentatges complexos i competències bàsiques, generals i específiques. (blog).	Ponderació 0.0 a 20.0
Assistència, participació i aportacions (reals: debats, tutories, activitats pràctiques.. i virtuals (twitter). L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció Suport Personal, Educatiu i Familiar, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable i es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.	Ponderació 0.0 a 20.0

SEGONA CONVOCATÒRIA	
Prova escrita de resposta oberta per tal de comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat.	Ponderació

	0.0 a 60.0
Avaluació de projectes o Treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos propis dels últims cursos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització o pensament crític.	Ponderació 0.0 a 40.0

Els criteris d'avaluació que es tindran en compte:

- Correcta i adequada aplicació de les categories conceptuals estudiades
- Exposició d'un pensament propi argumentat amb una estructura on es pugui distingir la tesi defensa i l'articulació dels arguments en que aquesta es fonamenta
- Coherència en l'aplicació a supòsits pràctics dels nous sabers
- Adequació en temps i forma de la presentació de les tasques recomanades:

- Claredat expositiva en l'aplicació a supòsit pràctics dels nous sabers
- Rigor al citar fonts: respecte a qualsevol dels sistemes existents per a citar fonts bibliogràfiques
- Utilització d'un llenguatge inclusiu i no sexista, es a dir, un llenguatge que nombra la realitat tal i com és: en masculí i femení.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

ntínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes

APA-7a edició.

la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

BIBLIOGRAFIA

- CEMBRANOS, F. ; MONTESINOS, D.H. ; BUSTELO, M. (1995) La animación sociocultural: una propuesta metodológica. Ed. Popular
- TRILLA, J. Coord. (1997) Animación sociocultural. Teorías, programas y ámbitos. Ariel
- ANDER-EGG, E. (1997) Metodología y práctica de la animación sociocultural. Ed. Humanitas
- ROSELLÓ, D, (2004) Diseño y evaluación de proyectos culturales. Ed. Ariel
- ANDER-EGG, E. (1997) Metodologías de acción social. Instituto de Ciencias Sociales Aplicadas.
- PUIG, T. (1992) Animación sociocultural, cultura y territorio. Ed. Popular
- MAYUGO, C; D, PÉREZ, X. I RICARD, M. (COORD) (2004) Joves, creació i comunitat. Col. Finestra Oberta. Fundació Jaume Bofill
- GILLET, J.C. (2006) La animación en comunidad. Un modelo de animación socioeducativa. Ed. Graó
- BOIX, T.; VICHÉ, M. (1990) Animación i gestión cultural. Grup Dissabte
- MONCLÚS, C. (2006) Article La intervención en cultura. Principios que deben sustentar la políticas públicas a la Revista Licere. Núm 9. Centro de Estudios de Lazer y la Recreación. Universidade Federal das Minas Gerais. Brasil ISSN 1516- 2168
- MONCLÚS, C. (2014) Las actividades culturales y artísticas como herramientas de transformación social y personal. 5º CONGRESO INTERNACIONAL VIRTUAL DE ANIMACIÓN SOCIOCULTURAL. UNAD. Colombia
- BOAL, A. (2002) Teatro del Oprimido. Juegos para actores y no actores. Alba Ed.
- LÓPEZ MATA LLANA, M.J.; VILLEGAS, J (1995) Organización y animación de ludotecas. Ed. CCS

- MONCLÚS, C. (2013) Las técnicas de teatro del oprimido en la formación de los técnicos superiores en animación sociocultural. I Congreso Internacional de Teatro del Oprimido en el Siglo XXI. Vila Nova de Cerveira, Portugal., el 21 al 23
- VARGAS, L. BUSTILLOS, G. (1992): Técnicas participativas para la educación popular. Buenos Aires, Humanitas..
- PUIG, T. (2004) Se acabó la diversión. Ideas y gestión para la cultura que crea y sostiene ciudadanía. Ed Paidós
- SENENT, J.M. (2009) Intervención socioeducativa en grupos. Valencia. PUV.
- MILLE, J.M. (202) Manual bàsic per a la laboració de projectes. Útils pràctics. Núm 13. Torre Jussana. Ayuntamiento de Barcelona
- FREIRE, P. (1995) Pedagogía del oprimido. Madrid. S. XXI
- ESCOBAR, M. (2015) Pedagogía de la praxis. UNAM
- RISLER, J. ;ARES, J. (2013) Manual de mapeo colectivo. Buenos Aires. Tinta Limón.
- MONCLÚS, Carles ; (2015); Una perspectiva processual i comunicativa en la planificació socioeducativa; en <http://quadernsanimacio.net> ; no 22, julio de 2015; ISSN: 1698-4404
- BENEDICTO, J. (2011) Construint la ciutadania juvenil. Oficina del Pla Jove. Diputació de Barcelona.
- MONCLÚS, C. (2018) Cultura, animació i gestió cultural. Valencia. Animacionet